

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

Dobro došli u drugu publikaciju Trans2Work projekta! U ovom biltenu bismo želeli da vas informišemo o diseminacionim i razvojnim aktivnostima u projektu „Tranzicija od škole do posla za visokoobrazovane studente sa invaliditetom u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori“, za period od 14. aprila do 14. oktobra 2016.

Projekat Trans2Work podržava Evropska komisija i ko-finansira ga Erasmus+ program u periodu od 15. oktobra 2015. do 14. oktobra 2018. godine.

Diseminacione aktivnosti Univerziteta Istočno Sarajevo

Info dan, koji je prva diseminaciona aktivnost u okviru EU projekta „Tranzicija od škole do posla za visokoobrazovane studente sa invaliditetom u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori“ organizovana od strane UES tima, održana je 31. maja 2016. godine i pratilo je oko 30 učesnika. Među njima su bili studenti, akademsko osoblje, studenti sa invaliditetom i njihovi roditelji, predstavnici Nacionalne agencije za zapošljavanje, pedagozi iz Visoke škole u Palama i Istočnom Sarajevu, lider Asocijacije za pomoć mladima i deci sa specijalnim potrebama „Sunce“ – Pale, predstavnici odseka za ekonomske i društvene delatnosti u opštini Pale kao i njihove kolege iz odseka za ekonomske i društvene delatnosti iz opštine Istočno Sarajevo. Info dan je organizovan u prostorijama Filozofskog fakulteta, Univerziteta Istočno Sarajevo.

Ciljevi diseminacionih aktivnosti bili su:

- predstavljanje projekta akademskom osoblju, studentima sa invaliditetom, studentima, poslodavcima i predstavnicima javnog i privatnog sektora;
- razmena iskustava, potreba i mogućnosti povezivanja visokog obrazovanja sa tržištem rada;
- nastavak projekata koji su već rađeni u okviru UES;
- iniciranje saradnje između nacionalnih zavoda za zapošljavanje i fakulteta.

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

Info dan je otvoren uvodnim govorom koordinatora projekta „Tranzicija od škole do posla za visokoobrazovane studente sa invaliditetom u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori“ za Univerzitet Istočno Sarajevo, prof. dr Biljana Sladoje Bošnjak.

Prvi korak u organizaciji ovog info dana bio je predstavljanje projekta studentima sa

invaliditetom, studentima, akademskom osoblju kao i vladinom i nevladinom sektoru, koje je bilo obavljeno od strane koordinatora projekta prof. dr Biljane Sladoje Bošnjak i člana projektnog tima prof. dr Zlatka Pavlovića. Moderator info dana bila je članica tima Vera Vujević.

Neke od stvari koje su bile spomenute na info danu su:

- problemi studenata sa invaliditetom sa kojima se susreću nakon diplomiranja ili tokom studija;
- problemi sa kojima se susreću njihovu roditelji kako bi ih upisali na fakultete;
- saradnja sa vladinim i nevladinim sektorom;

- saradnja među univerzitetima i nacionalnim zavodima za zapošljavanje;

Neki od daljih koraka koji su predloženi i usvojeni kao zaključci i smernice bili su:

- uključivanje studenata sa invaliditetom kao aktivne učesnike u ovom projektu;
- organizovanje sastanka sa poslodavcima i studentima sa invaliditetom;
- iniciranje saradnje među fakultetima, studentima sa invaliditetom i Centrima za socijalni rad;
- ohrabrivanje studenata sa invaliditetom da prihvate koristi ponuđene od Opštine Pale;
- promovisanje ovog projekta u budućnosti kako bi studenti sa invaliditetom imali što više koristi.

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

Diseminaciona aktivnost pod nazivom „Predstaviti se poslodavcu“ je organizovana kao radionica sa studentima održana 30. juna 2016. godine u jednoj od učionica na fakultetu. Radionici je prisustvovalo oko 15 učesnika, studenata, akademskog osoblja, studenata sa invaliditetom.

Ciljevi radionice su bili:

- I. Istaknuti ciljeve radionice;
- II. Upoznati studente sa osnovnim pitanjima ulaska na tržište rada;
- III. Individualni rad učesnika u grupi (dvoje na zajedničkom zadatku za sve grupe);
- IV. Prezentacija;
- V. Zajednički zaključci (poruke);
- VI. Evaluacija radionice.

Radionica je bila otvorena i prezentovana od strane profesora i spomenuli su se glavni ciljevi i koraci. Sledeći korak je uključivao razgovor o pitanjima: Šta je potrebno znati prilikom traženja zaposlenja? Koja su pitanja najčešće postavljana od strane poslodavaca na intervjuu za posao?

Treći korak je obuhvatao rad u grupama (prvi zadatak) – Da li znate koja pitanja postaviti potencijalnom poslodavcu na intervjuu? (drugi zadatak) – Najčešće greške koje se prave prilikom apliciranja za posao.

Završni korak je bila prezentacija i zaključak/evaluacija. Zaključak je obuhvatao šest vrlo važnih delova/savjeta za bilo koga ko pokušava da nađe posao: Vršiti istraživanje, Fokusirati se na vrline, Ne pričati negativno o bivšem poslodavcu, „Ukrašavati“ svoje mane, Potruditi se da zvučite profesionalno, Biti smiren.

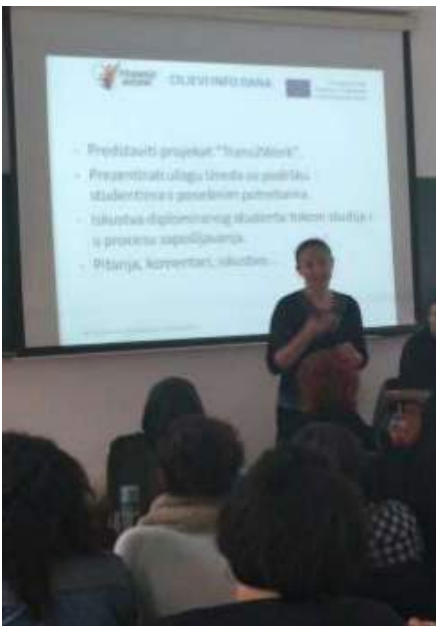
Diseminacione aktivnosti Univerziteta Sarajevo

Cilj diseminacione aktivnosti – *radionice sa studentima*, koja je realizovana u četvrtak, 21. aprila 2016. godine, bio je upoznati studente s karakteristikama i vaspino-obrazovnim radom sa osobama s oštećenjem senzornih funkcija (vid i sluh). Studenti su realizovali radionice

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

u dva dijela. Pripremili su prezentacije sa osnovnim karakteristikama osoba s oštećenjem senzornih funkcija vida, a zatim i sluha, obogaćene video materijalima, fotografijama, didaktičkim i taktilnim materijalima, opisima konkretnih odgojnih i nastavnih strategija koje se mogu/trebaju koristiti u odgojno-obrazovnom radu, te različite vežbe s ciljem osposobljavanja studenata za odgojno-obrazovni rad s osobama s oštećenjem senzornih funkcija. Studenti koji su čestvovali u radionici su bili veoma angažovani, motivisani i aktivno su učestvovali u diskusijama nakon realizovanih radionica.

Diseminacione aktivnosti - Info dan održan u četvrtak 28. aprila 2016. godine na Filozofskom fakultetu u Sarajevu. Ciljevi aktivnosti su bili: upoznavanje studenata sa projektom "Trans2Work", upoznavanje studenata sa aktivnostima Ureda za studente s posebnim potrebama (osnovanog tokom realizacije EQOOPP projekta), i razmjene iskustava i izazova u procesu visokog obrazovanja za osobe s smetnjama u razvoju i njihovom zapošljavanju.

Uvodni i pozdravni govor je održala koordinatorka projekta za UNSA prof. dr Lejla Kafedžić, koja je potom predstavila ciljeve i rezultate projekta "Trans2Work". Zatim je uslijedio govor šefice Ureda za studente s posebnim potrebama na Univerzitetu u Sarajevu, Mr.Sc. Mirne Marković, koja je naglasila važnost Ureda kao dobar infrastrukturni prostor za podršku studentima, ali i važnost jačanja kapaciteta nastavnog osoblja u ustanovama visokog obrazovanja u cilju pružanja maksimalne podrške studentima sa smetnjama u razvoju da postignu svoj puni potencijal. Vedin Hajduković, profesor pedagogije u Centru za slijepe i slabovidne osobe, obratio se na sastanku razgovarajući o svojim iskustvima tokom studija na Filozofskom fakultetu prije nekoliko godina, naglašavajući sve teškoće i prepreke na koje je nailazio u

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

procesu traženja zaposlenja kao osoba sa punim oštećenjem vida. Iskustva i izazove s kojima se suočavaju tokom školovanja podijelili su i gosti - studenti Univerziteta u Sarajevu.

Studenti su slušali iskustva i izazove svojih kolega sa velikom pažnjom, postavljajući pitanja, i naglašavajući važnost podizanja javne svijesti o pitanjima integracije visokog obrazovanja i tržišta rada za studente s invaliditetom. U prostorijama Univerziteta u Sarajevu u utorak, 10. maja 2016. godine, održana je diseminaciona aktivnost - okrugli sto u okviru projekta EU "Tranzicija studenata s invaliditetom od visokog obrazovanja do tržišta rada u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori". Ciljevi ove aktivnosti su bili: predstavljanje projekta akademskom osoblju, studentima, poslodavcima i predstavnicima nevladinog sektora, razmjene iskustava i mišljenja o potrebi i mogućnostima povezivanja visokoškolskog obrazovanja i tržišta rada, te utvrđivanje prijedloga za aktivnosti i mjere unutar WP3.

Okrugli sto su pozdravnim rečima otvorili prof. dr Faruk Mekić, prorektor Univerziteta u Sarajevu i prof. dr Lejla Kafedžić, koordinatorka projekta za UNSA. Projekat „Tranzicija studenata s invaliditetom od visokog obrazovanja do tržišta rada u Srbiji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori“ predstavila je dr. Lejla Hodžić, članica projektnog tima, a iskustva iz Finske predstavili su prof. dr Matti Kourelatti i dr. Erja Kautto-Knape. Moderatorica susreta bila je prof. dr Snježana Šušnjara, članica projektnog tima. Okrugli sto je organizovan s ciljem predstavljanja projekta akademskom osoblju, studentima, poslodavcima i predstavnicima nevladinog sektora, razmjene iskustava i mišljenja o potrebi i mogućnostima

povezivanja visokoškolskog obrazovanja i tržišta rada, te kako bi se utvrdili prijedlozi za aktivnosti i mjere unutar WP3. Osim akademskog osoblja i studenata, okruglom stolu su prisustvovali

i predstavnici poslodavaca BH Telecoma, Regulatorne agencije za komunikacije BiH i Programa podrške

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

marginaliziranim grupama, te predstavnici partnera iz BiH: predstavnici Univerziteta u Istočnom Sarajevu i „Profil MC“ d.o.o.

Ciljevi diseminacije aktivnosti – gledanje filma „In Front of the Class“, koja je realizovana u sredi, 25. 5. 2016. godine, u prostorijama Filozofskog fakulteta u Sarajevu bila je upoznati studente s ciljevima Projekta „Trans2Work“, uočiti vrednosti koje film promovira, promišlja o ličnim predrasudama, o sposobnostima osoba s invaliditetom i reakcije na kognitivnoj i emotivnoj razini. Kako bi praćenje filma i refleksija na isti bilo strukturiranije, svaki student je dobio nastavni listić sa zadacima. Najčešće vrednosti koje film promovira, a koje su naveli studenti, su: prihvatanje različitosti, prihvatanje sebe, ne odustajanje od svojih snova, razumijevanje potreba, važnost pružanja prilike svakome, nedopuštanje da nas teškoća pobijedi, ne treba imati predrasude, empatija, upornost i istrajnost, ... Film je izazvao različite emocije i ostavio brojne utiske na studente. Osjećali su ljutnju zbog toga što pojedinci ne razumiju osobu s teškoćom, ljutnju prema ocu glavnog lika u filmu, osjećaj zadovoljstva zbog njegovog uspeha, ponos, radost... Dopala im se potvrđena važnost podrške porodice i istrajnosti u ostvarenju svojih snova. Film je delovao podsticajno i motivišuće, bilo je dosta prilika za samopromatranje sopstvenog života, stavova i predrasuda. "Plakala sam puno puta u toku filma...", napisala je jedna studentkinja. „Ovaj film me je promijenio“.

Maribor – Sastanak za razvoj aktivnosti

Datum sastanka: 19 – 21. septembra 2016.

Mesto sastanka: Univerzitet u Mariboru, Fakultet za elektrotehniku i informacione tehnologije,
Smetanova Ulica 17, 2000 Maribor

Organizator: Makedonski univerzitet

Facilitator: Assoc. Prof. Dr. Matjaž Debevc

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

Ciljevi sastanka

Pitanja i zadaci o kojima se govorilo tokom sastanka:

- Informisanje o završenim aktivnostima i zadacima;
- Informisanje o rezultatima i postignućima;
- Pravljenje detaljnog plana i revizije poslovnih planova i dogovaranje o raspodeli zadataka i odgovornosti;
- Razgovaranje o budućim procedurama, proizvodima, koracima i akcijama koje treba preduzeti.

Ishodi sastanaka

Prvi dan sastanka je počeo konferencijom za novinare i govorima dobrodošlice. Zatim se koordinator projekta prof. dr Lefkothea Kartasidou pridružila konferenciji preko Skajpa. Glavni ishod konferencije je diseminacija projekta.

Ostatak dana je bio posvećen temama u vezi sa Radnim paketom 2:

- Povezivanje visokoškolskih institucija sa tržištem rada za studente sa invaliditetom: obavljene i planirane aktivnosti, zadaci: Dev 2.1: veb alat za poslodavce;
- Povezivanje visokoškolskih institucija sa tržištem rada za studente sa invaliditetom: obavljene i planirane aktivnosti, zadaci: Dev 2.2: veb alat za studente sa invaliditetom;
- Povezivanje visokoškolskih institucija sa tržištem rada za studente sa invaliditetom: obavljene i planirane aktivnosti, zadaci: Dev 2.3: pilotiranje veb alata na alat;
- Diskusija o rezultatima Radnog paketa 2 radi implementiranja obuka iz Radnog paketa 4 u CG, RS i BIH, uporedo sa određivanjem sadržaja obuka.

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

Univerzitet u Kragujevcu je pripremio prezentacije na ove teme, nakon čega je otvorena diskusija među partnerima o tome “koji je najbolji način da se implementiraju rezultati”. Na kraju prvog dana su se svi složili da diskusiju treba nastaviti sledećeg dana.

Drugi dan sastanka je počeo još jednom sa pitanjima koja se tiču Radnog paketa 2. Univerzitet u Kragujevcu je zatim predložio da se održi radionica na ovu temu na kojoj bi učestvovali svi partneri.

Radionica se sastojala iz tri dijela: 1. mentori, 2. održivost Radnog paketa 2 i projekta, i 3. IT teme u vezi sa veb alatima. Nakon toga smo imali prezentaciju svake grupe i plenarnu diskusiju. Ostatak dana je bio predviđen za teme iz Radnog paketa 3 i Radnog paketa 4:

- RP 3 Učenje zasnovano na visokom obrazovanju i tržištu rada: planirane aktivnosti i zadaci: prezentacija sveukupnih zaključaka iz Radnog paketa 3 od strane Univerziteta u Sarajevu.
- RP 4 Obuka nastavnog i nenastavnog osoblja za podršku studentima sa invaliditetom u tranziciji: uvod u radionicu u vezi sa sadržajem obuke, prezentacija prve verzije sadržaja predloženog za obuku – pedagoški, tehnički i organizacioni aspekti, sveukupna prezentacija planiranih aktivnosti i zadataka, metode obuke, procedura za program obuke trenera, zahtjevi u vezi sa programom obuke trenera. Prezentovao Univerzitet u Mariboru.
- RP 4 Obuka nastavnog i nenastavnog osoblja za podršku studentima sa invaliditetom u tranziciji: radionica na temu sadržaja treninga i predavanja u kojoj su učestvovali svi partneri.
- RP 4 Obuka nastavnog i nenastavnog osoblja za podršku studentima sa invaliditetom u tranziciji: prezentacija zaključaka u vezi sa predloženim sadržajem za obuke,

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

detaljna podjela posla među partnerima, detaljna uputstva (plan) i imenovanje osoba koje će učestvovati u obuci ispred svake od institucija (Aneks I). Presentovao Univerzitet u Mariboru..

- Diskusija o implementaciji obuka iz Radnog paketa 4 u CG, RS i BiH.

Univerzitet u Sarajevu je držao prezentaciju na temu planiranih aktivnosti i zadataka u okviru RP3, dok je Univerzitet u Mariboru prezentovao na sve ostale teme što je iniciralo plenarnu diskusiju među partnerima i radionicu. Na kraju drugog dana je odlučeno da se diskusija i radionica nastave sledećeg dana.

Treći dan sastanka je počeo još jednom sa pitanjima koja se tiču Radnog paketa 4. Zatim smo imali prezentaciju svake grupe i plenarnu diskusiju po temama. Ostatak dana je posvećen temama iz Radnog paketa 3 i Radnog paketa 4:

- WP4 Obuka nastavnog i nenastavnog osoblja za podršku studentima sa invaliditetom u tranziciji: prezentacija sadržaja obuka koje su održane u Mariboru. Kratku prezentaciju obuka u Mariboru održao je Univerzitet u Mariboru.
- DISS7 Diseminacija: Rezultate i ishode kao i naredne korake u diseminacionim aktivnostima prezentovao je Univerzitet Metropolitana u Beogradu.
- EXP8 Exploitation: Rezultati/ishodi i naredni koraci: Tehnički dio proizvoda projekta; Upotreba baze podataka i veb sajta. Elektronski seminari koje je prezentovao Univerzitet Donja Gorica.
- Diskusija o diseminacionim obukama u okviru Radnog paketa 4.

Na kraju trećeg dana su se svi složili u vezi sa temama koje su prezentovane u prethodna tri dana i dogovorom oko sledećeg sastanka.

TRANS2WORK Bilten 2 14/10/2016

Radionice projekta Trans2Work project Workshops na Elearning konferenciji

U okviru eLearning konferencije, koja se tradicionalno već sedmi put održala na Univerzitetu Metropolitan 29. i 30. septembra 2016. godine, partneri i saradnici na projektu Trans2Work predstavili su pet svojih radova. U ovim radovima su se autori bavili identifikacijom i analizom potreba poslodavaca, analizom zakonskih okvira za studiranje i zapošljavanje studenata sa invaliditetom, problemom prelaska (tranzicije) studenata sa invaliditetom sa fakulteta na tržište rada, analizom stavova studenata i zaposlenih sa invaliditetom, kao i adaptivnim tehničkim

rješenjima za rad sa studentima sa invaliditetom. Ova konferencija je pružila mogućnost da projekat postane vidljiviji u okvirima međunarodne akademske zajednice i da ukaže na značaj rješavanja problema kojim se bavi projekat Trans2Work. Više o samom događaju na:

eLearning
7th Conference on e-Learning 2016

econference.metropolitan.ac.rs.